DUBBA · OYSS HAZIRLIK
10. Sınıf Felsefe Dersi 1. Dönem 2. Ortak Yazılı Sınavı · Senaryo 5
Süre: 40 dakika · Her sorunun puanı yanında yazılıdır.

Adı Soyadı: .....
Sınıf / No: .....
Puan: .....

Telefonda aç: süreli çöz, paylaş

10. Sınıf Felsefe · 1. Dönem 2. Ortak Yazılı (Senaryo 5)

1. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz.

Bir sınıf tartışmasında öğrenciler, günlük hayattan ve çeşitli alanlardan derlenen sekiz soruyu tahtaya yazmıştır. Sorular karışık sırayla listelenmiştir; bir kısmı felsefi, bir kısmı felsefi değildir.

No	Soru
1	Bir insanın davranışlarını belirleyen şey yalnızca aklı mıdır?
2	Bu hafta sonu hava kapalı mı olacak?
3	Bilmek ile inanmak arasında bir fark var mıdır?
4	Köprünün uzunluğu kaç metredir?
5	Özgürlük, sorumluluktan bağımsız düşünülebilir mi?
6	Toplantı kaçta başlayacak?
7	Güzellik, kişiden kişiye değişen bir yargı mıdır yoksa evrensel bir ölçütü var mıdır?
8	Hakikat, yalnızca kanıtlanabilen şeylerden mi ibarettir?

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.1. Tablodaki sekiz sorudan hangilerinin felsefi soru olduğunu belirleyerek aşağıdaki tabloya ✓ ya da ✗ işareti koyunuz.

No	✓ / ✗
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

1.2. Felsefi olarak işaretlediğiniz sorulardan **ikisini** seçiniz. Her biri için o sorunun taşıdığı bir felsefi soru özelliğini yazınız ve bu özelliği o soruyla ilişkilendirerek açıklayınız.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Seçilen Soru No	Felsefi Soru Özelliği	Açıklama

2. Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz.

Bir okul gazetesi editörü, öğrencilerden gelen yazı önerilerini değerlendirirken bazı cümleleri not defterine kaydetmiştir.

No	Cümle
1	Acaba sanatın bir tanımı var mıdır?
2	Düzenli uyku, bilişsel performansı olumlu etkiler.
3	Keşke herkes birbirine daha nazik davransaydı!
4	Neden bazı insanlar haksızlık karşısında sessiz kalır?
5	Pencereleri kapat lütfen.
6	Toplumda adalet hem var hem de yok olamaz.
7	Bir olayın gerçekleşmesinin mutlaka bir nedeni vardır.
8	Bu yazı için son başvuru tarihi ne zamandır?

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2.1. Tablodaki cümlelerden önerme olanları ve önerme olmayanları belirleyerek numaralarını aşağıdaki tabloya yazınız.

Önerme Olan Cümleler (No)	Önerme Olmayan Cümleler (No)

2.2. Tablodaki 6. ve 7. cümleler birer akıl ilkesini yansıtmaktadır. Her cümlenin dayandığı akıl ilkesinin adını yazınız ve o ilkenin ne anlama geldiğini açıklayınız.

3. Aşağıdaki diyaloğu okuyunuz.

Okul koridorunda iki öğrenci, yakında düzenlenecek bilim fuarı için proje seçimi üzerine konuşmaktadır.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

> ***Furkan:*** *Geçen yıl fuarda ödül alan üç projeye baktım, üçü de robot tasarımıydı. Ondan önceki yıl ödül alan projeler de robottu. Demek ki bu fuarda ödülü hep robot projeleri alıyor; bu yıl robot yaparsak biz de ödül alırız.*
>
> ***Zehra:*** *Ama geçen hafta bana, geçen yılın birincisinin bir su arıtma projesi olduğunu sen söylemiştin. Şimdi de ödül alan üç projenin üçünün de robot olduğunu söylüyorsun. Geçen yılın birincisi hakkındaki bu iki sözünü birlikte kabul edemem; hangisi doğru?*
>
> ***Furkan:*** *Haklısın, birincisi su arıtma projesiydi. Neyse, şuna bak: Fuar kurallarına göre teknoloji temalı her proje Mühendislik kategorisinde yarışır. Robot tasarımı teknoloji temalı bir projedir. O hâlde bizim robot projemiz de Mühendislik kategorisinde yarışır.*
>
> ***Zehra:*** *Ben yine su temalı bir proje öneriyorum. Fuarın jüri başkanı olan profesör, bir söyleşisinde su projelerinin geleceğin projeleri olduğunu söylemiş. O böyle dediyse su projesi yapmak kesinlikle doğrudur.*
>
> ***Furkan:*** *Bence yine robot. Bir proje, bir koşu yarışmasına benzer: Koşuda nasıl en hızlı olan kazanırsa fuarda da en hızlı çalışan proje kazanır. Robotlar su arıtma düzeneklerinden daha hızlı çalışır; dolayısıyla robot projemiz kazanır.*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

3.1. Diyalogdaki ilk dört konuşmanın her biri aşağıdaki kavramlardan biriyle eşleşmektedir: **tümevarım**, **çelişmezlik ilkesi**, **tümdengelim**, **otoriteye başvurma**. Her konuşmayı uygun kavramla eşleştirerek tabloya yazınız ve eşleştirmenizin gerekçesini belirtiniz.

Konuşma	Kavram	Gerekçe
Furkan'ın ilk konuşması		
Zehra'in ilk konuşması		
Furkan'ın ikinci konuşması		
Zehra'in ikinci konuşması		

3.2. Furkan'ın son konuşmasındaki akıl yürütmenin hangi safsata türü olduğunu yazınız. Bu akıl yürütmenin neden safsata olduğunu konuşmadaki benzetmeye dayanarak açıklayınız ve bu safsata türünün toplumda yaratabileceği bir olumsuz etkiyi yazınız.

4. Felsefe dersi için seminer hazırlayan bir öğrenci, dört düşünürün varlık görüşünü adlarını yazmadan kartlara

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

özetlemiştir.

Kart	Düşünürün Görüşü
K	Evrende kalıcı ve sabit hiçbir şey yoktur; her şey durmadan değişir. Değişmeden kalan tek şey değişimin kendisidir. Varlığın ana maddesi olarak ateşi gösterir.
L	Varlıkların özünü bilinmeyen bir yerde ya da nesnelerin içinde aramak yanlıştır; öz, insanın bilincindedir. İnsan ön yargılarını ve rastlantısal unsurları bir kenara bırakıp bilincine yöneldiğinde fenomenlerin özüne ulaşabilir.
M	Filozof önce neyin var olduğunu, ardından var olanların doğasını açıklamalıdır. Varlık gerçekten vardır ve her varlık madde ile formdan oluşur.
N	Evrensel bir varlık yoktur; bir şey var olsa bile onun hakkında bilgi edinmek ve bu bilgiyi başkasına iletmek mümkün değildir.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

4.1. Her kartın hangi düşünürün görüşünü özetlediğini aşağıdaki tabloya yazınız.

Kart	Düşünürün Adı
K	
L	
M	
N	

4.2. Her kartın hangi felsefi akıma ait olduğunu yazınız. Her kart için, akımı belirlemenizi sağlayan ifadeyi karttan alıntılayınız.

Kart	Felsefi Akım	Akımı Gösteren İfade
K		
L		
M		
N		

5. Tarihî bir kervansarayın müzeye dönüştürülmesi için hazırlanan rehber kitapçığa, ziyaretçilerin defterine yazdığı aşağıdaki notlar alınmıştır.

Not	Ziyaretçi Notu
I	Bu taş duvarlar, ben bakmasam da yüzyıllardır burada duruyor. Gördüğüm şeylerin gerçekten var olduğundan şüphe etmiyorum.
II	Kervansaray yıkılıp yeniden yapılsa hâlâ aynı yapı mı olur? Bir yapıyı asıl o yapı yapan şey taşları mıdır, yoksa taşların dizilişine yön veren plan mı?
III	Bütün bu avlu, kemer ve odalar belki de yalnızca zihnimin bir ürünü. Gerçekten var olan bir şey olduğuna dair elimde kesin bir dayanak yok.
IV	Bu kervansarayı oluşturan her şeyin aslında tek bir ana maddeden, örneğin taşı ve harcı meydana getiren en küçük parçacıklardan oluştuğunu düşünüyorum.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Buna göre her notun varlık felsefesinin hangi temel problemine yönelik olduğunu yazınız ve gerekçesini nottan bir ifadeyle gösteriniz. Ardından bu iki problem arasındaki farkı tek cümleyle açıklayınız.

Not	Problem	Gerekçe
I		
II		
III		
IV		

6. Bir fotoğrafçı, sergisinde yer alan aynı saat kulesinin üç fotoğrafının altına aşağıdaki notları yazmıştır.

Fotoğraf	Fotoğrafçının Notu
1	Sabah çektiğim karede kule pembe, akşam çektiğimde gri görünüyor. Fotoğraflarda yakaladığım şey, kulenin bana farklı ışıklarda beliren hâlleri.
2	Rengi, gölgesi, üzerindeki afişler değişse de kuleyi kule yapan, onu zamanı gösteren bir yapı olarak belirleyen nitelikleri hiç değişmiyor.
3	Bu seriyi çekerken kendimi bir fotoğrafçı olarak gerçekleştirdiğimi, içimde taşıdığım şeyi ilk kez ortaya koyduğumu hissettim.

Buna göre her notun öne çıkardığı varlık felsefesi kavramını yazınız ve bu kavramın ne anlama geldiğini nottaki ifadeyle ilişkilendirerek açıklayınız.

7. Bir kasabanın meydanındaki eski çeşmenin önüne belediye tarafından şu tabela asılmıştır:

> ***"Bu çeşmenin suyu içilebilir."***

Buna göre bu yargının doğruluğunun **uygunluk**, **tutarlılık** ve **yarar** ölçütlerinin her birine göre nasıl sınanacağını birer örnekle açıklayınız. Ardından bu yargı gibi olgusal bir yargıyı doğrulamada bu üç ölçütten hangisinin doğrudan kullanılabileceğini gerekçesiyle yazınız.

Ölçüt	Yargının Bu Ölçüte Göre Sınanması
Uygunluk	
Tutarlılık	
Yarar	

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

8. Bir bilim kampının açılışında üç eğitmen, "Bilgimizi nereden ediniriz?" sorusuna şu cevapları vermiştir.

> ***Eğitmen 1:*** *Doğduğumuzda zihnimiz üzerine hiçbir şey yazılmamış bir levha gibidir. Bu levhayı dolduran, gördüğümüz, duyduğumuz, dokunduğumuz şeylerdir. Deneyimden geçmemiş hiçbir bilgiye sahip olamayız.*
>
> ***Eğitmen 2:*** *Ne yalnızca duyulara ne de yalnızca akla güvenebiliriz. Duyular bize malzeme verir, akıl o malzemeyi düzenler. Bilgi, bu ikisinin birleşmesiyle oluşur.*
>
> ***Eğitmen 3:*** *Akıl bize ölçülebilen, dille anlatılabilen bilgiyi verir; ama bir şeyi bütünüyle ve doğrudan kavrayışımız akıl yürütmeden değil, aracısız bir iç kavrayıştan gelir.*

Buna göre her eğitmenin görüşünün bilginin kaynağı problemine yanıt veren hangi akıma ait olduğunu, bu akımın kitapta adı geçen bir temsilcisini ve akıma göre bilginin kaynağını aşağıdaki tabloya yazınız.

Eğitmen	Akım	Temsilci	Bilginin Kaynağı
1			
2			
3			

Cevap anahtarı: çözdükten sonra okut.
Her maddenin tam puan ölçütü, kısmi ve sıfır puan durumu, olası yanıt. Kendini puanla, aynı sayfadan 40 dakikalık sayaçla yeniden çöz.

© 2026 Dubba. Bu yazılının soruları, şekilleri, puanlama anahtarı ve çözümleri Dubba'nın özgün eseridir (5846 sayılı FSEK); tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde ve değiştirilmeden çoğaltıp öğrencilere, sınıflara, okullara ve kurslara bedelsiz dağıtabilirsin; satılamaz, ücretli bir ürün ya da hizmette kullanılamaz, ticari amaçla kullanılamaz, başka sitede barındırılamaz, kaynak dubba.com.tr gösterilir. Telif Politikası 3. madde: dubba.com.tr/telif